

28.2.2018

Näkökulma: Innovatiiviset
julkiset hankinnat
sosiaalipuolella

Erityisasiantuntija

Antti Hautaniemi, STM

Innovatiivinen julkinen hankinta on uuden tai merkittävästi parannetun tavarán tai palvelun hankinta, joka lisää julkisen palvelun tuottavuutta, laatua, kestävyyttä ja/tai vaikuttavuutta.

Lähde: Innovatiiviset julkiset hankinnat – määrittely, mahdollisuudet ja mittaaminen (Valovirta, Alhola)
http://tietokayttoon.fi/documents/10616/3866814/82_Innohankinnat+Teas+Loppuraportti1912.pdf/8fb7aaef-e317-4b46-be23-f3506287637f?version=1.0

Miksi innovatiiviset julkiset hankinnat?

- Hankintakulttuurin muutos: määritellään hankinnan tavoite eikä tekemisen tapaa
 - Tilaajan tehtävä muuttuu hankinnan määrittelijästä omistajaksi
 - Toimittajan rooli muuttuu suorittajasta (innovatiiviseksi) vaikuttavuuden tuottajaksi
- Verkostomainen, vuorovaikutteinen, osallistava toimintatapa korostuu.

Innovatiiviset julkiset hankinnat sosiaalipuolella - erityistä

- Mittakaava: Sosiaalipalveluihin liittyvien julkisten hankintojen arvo on n. 7 miljardia euroa. Niistä yli puolet eli noin 4 miljardia euroa ovat avoimilta markkinoilta ostettuja palveluja ja tavaroita. Loput ovat julkisen sektorin välisiä ostosopimuksia.
- Erityspiirre: Sosiaalipalvelut ovat pääosin julkisen sektorin järjestämiä palveluita, joten myös yksityisen sektorin tuottamien tavaroiden ja palveluiden kysynnästä huomattava osa muodostuu julkisten hankintojen kautta. Julkisilla hankinnoilla on näin ollen merkittävä rooli alan kehityksessä.
- Toimiala on muuttumassa sosiaalipalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä maakunnille ja uusien toteutus- ja rahoitusmallien käyttöönoton myötä (asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Sosiaalipalvelut – haasteita ja mahdollisuuksia

- **Asiakastarpeiden ja resurssien kohtaamisen haaste: sosiaalipalvelujen tarpeeseen vastaaminen ja palvelutason ylläpitäminen ja parantaminen väestön vanhetessa ja rajoitetun taloudellisen liikkumavaran olosuhteissa.**

Uudet hankinta- ja investointimallit

- Palveluntuottajilta ostettujen asiakaspalvelujen tulos- ja vaikuttavuusperusteiset hankinnat
- Uudenlaiset kokonaisratkaisut mielenterveys- ja päihdehuoltoon

Teknologiaratkaisut

- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaspolkujen ja hoitoketjujen saumattomuuden mahdollistavat ratkaisut (mm. tietojärjestelmät)
- Kotihoidon itsenäistä suoriutumista tukevat ratkaisut
- Kotihoidon hoivatyön laatua ja tuottavuutta lisäävät ratkaisut

Innovatiiviset julkiset hankinnat?

- Hallitus on asettanut viiden prosentin tavoitteen innovatiivisten hankintojen osuudeksi kaikista julkisista hankinnoista.
- Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus perusteilla, jonka tukipalvelut hyödynnettävissä hankintayksiköille. Lisätietoa maaliskuun aikana!

Kiitos!

Sosiaalipalvelut, IJH esimerkkejä

Tulos- ja vaikuttavuusperusteiset asiakaspalveluiden hankinnat:

- Mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen tulosperustainen hankinta, Tampereen kaupunki
- Ikäihmisten asumispalvelujen sekä päivä- ja palvelukeskuspalvelujen vaikuttavuuslähtöinen hankinta, Tampereen kaupunki
- Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen vaikuttavuuslähtöinen hankinta, Oulun kaupunki
- Pakolaisina tulleiden lasten palvelujen hankinta, Espoon kaupunki

Käyttäjälähtöiset teknologiaratkaisut:

- Kotihoidon teknologiaratkaisut, Helsingin kaupunki
- Mobiilipalvelut vanhustenhuollossa, Tyrnävän kunta
- Avaimeton kotihoito, Oulun kaupunki

Kumppanuusmallit ja palveluinnovaatiot:

- Kotitorin palveluintegraatiomalli ikäihmisten palveluihin , Tampereen kaupunki
- Päihdepalvelujen vuorovaikutteinen kilpailutus, Helsingin kaupunki
- Nuorten asumisen tuki allianssimallilla, Espoon kaupunki
- Vammaisten palvelujen hankinta allianssimallilla, Espoon kaupunki